

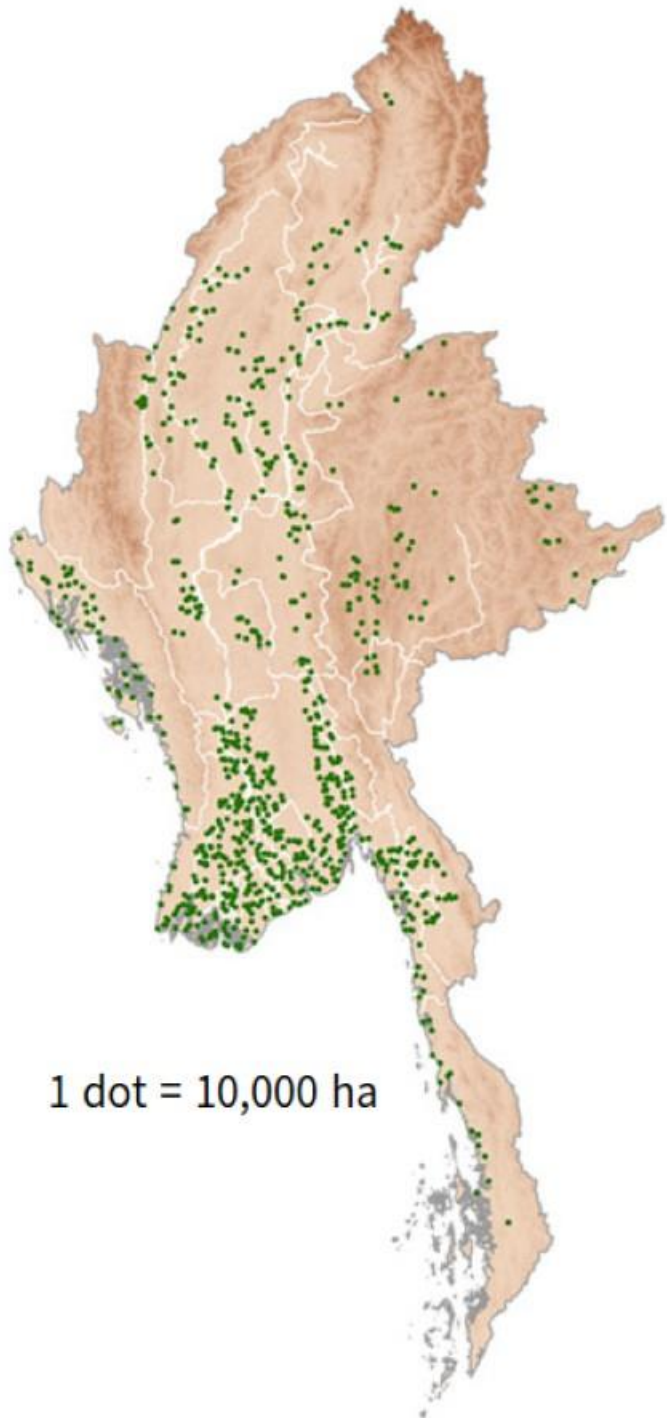

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

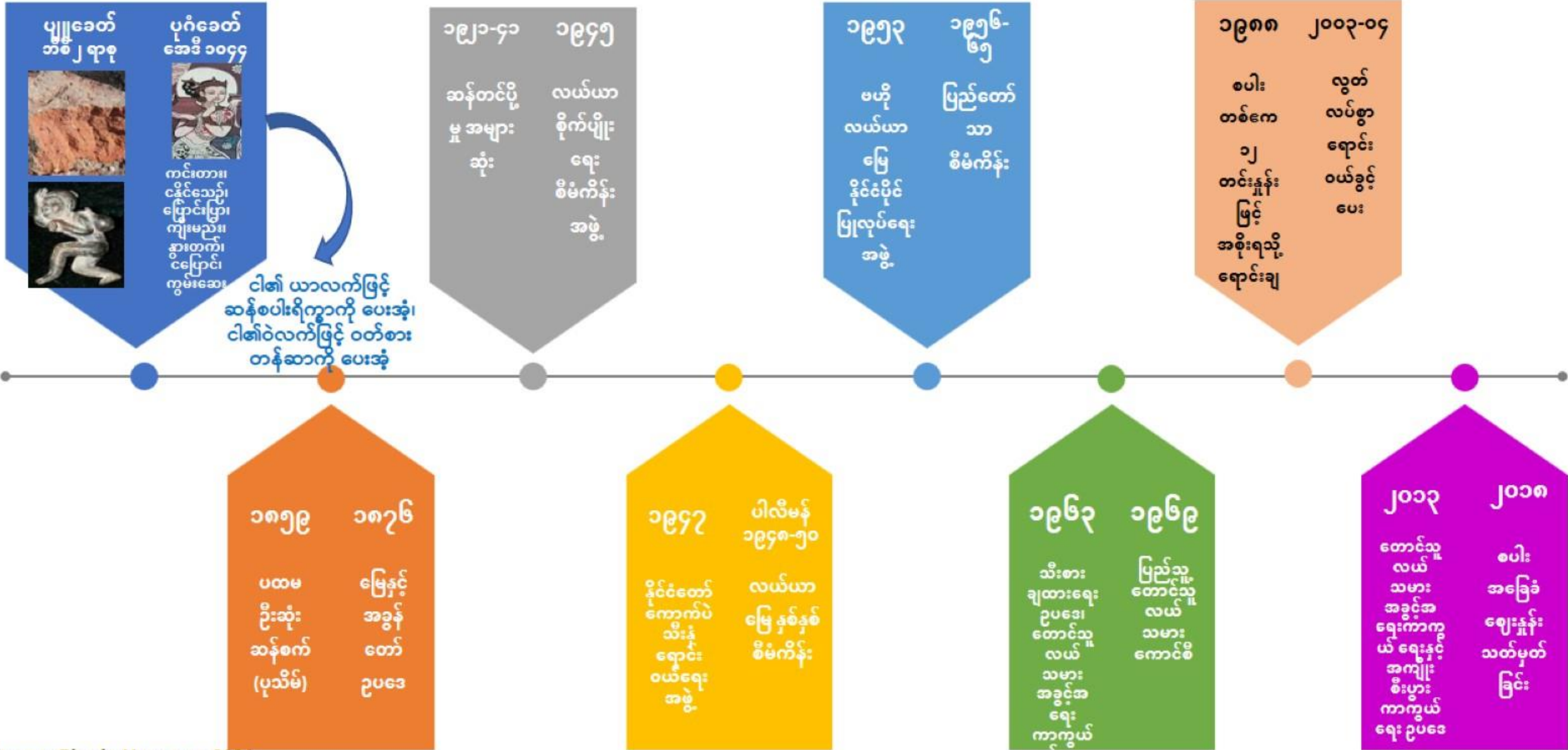
ကျော်ဆွလင်း
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာများ

- ❖ မြန်မာ့ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု သမိုင်းမှတ်တိုင်များ
- ❖ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးကဏ္ဍ
  - အနှစ် (၄၀)ပေါ် အခြေခံ၍ စပါးထွက်ရှိမှုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း
  - ဂေဟစနစ်အလိုက် စပါးစိုက်ပျိုးမှုဧရိယာနှင့် ပါဝင်မှု
- ❖ မြန်မာ့ဆန်စပါးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာ
- ❖ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်

မြန်မာ့ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု သမိုင်းမှတ်တိုင်များ

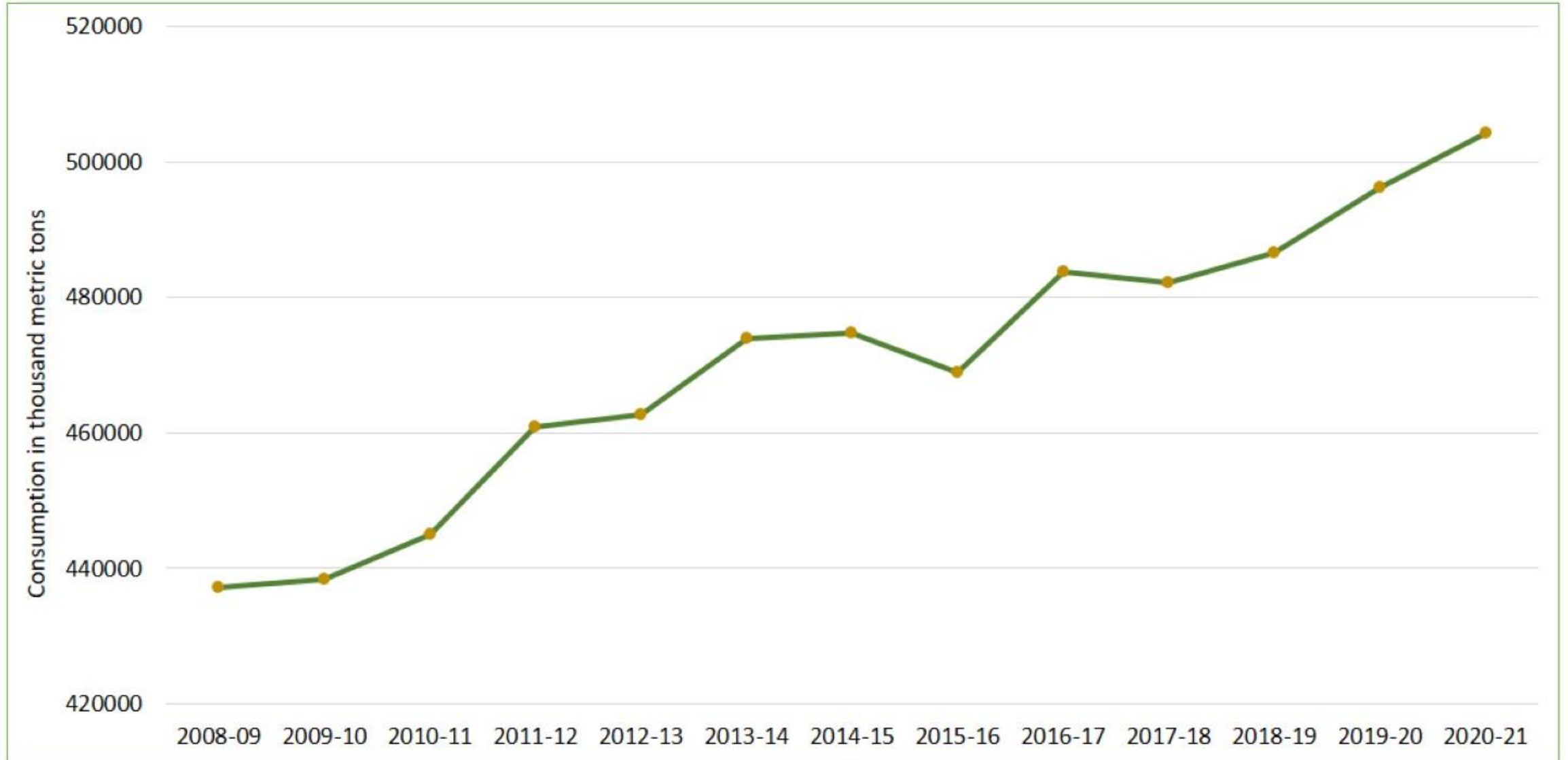
Source: Rice in Myanmar, 2004

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးကဏ္ဍ

- ❖ စပါးသီးနှံသည် နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားနပ်ရိက္ခာဖြစ်ပြီး အာဆီယံဒေသအတွင်း ဆန်စားသုံးမှု အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံလည်းဖြစ်သောကြောင့် လူဦးရေတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ စားသုံးမှုဖူလုံရန်နှင့် ပြည်ပတင်ပို့မှုမှ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေပိုမိုရရှိစေရန် ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးကို အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
- ❖ စပါးသီးနှံကို စုစုပေါင်းသီးနှံစိုက်ဧရိယာ၏ (၄၃%) စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။
- ❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စပါးသီးနှံကို မိုးရာသီ၌ ဧက(၁၅) သန်းခန့်နှင့် နွေရာသီတွင် ဧက(၂) သန်းကျော်၊ စုစုပေါင်း စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာဧက(၁၇)သန်းခန့် နှစ်စဉ် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။
- ❖ ၂၀၂၀-၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပတင်ပို့မှု ဆန်တန်ချိန် (၁.၉) သန်းနှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၇၀၀.၁၃) သန်း ရရှိခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ဆန်စားသုံးမှု အခြေအနေ

Source : USDA Foreign Agricultural Service, 2008-2021

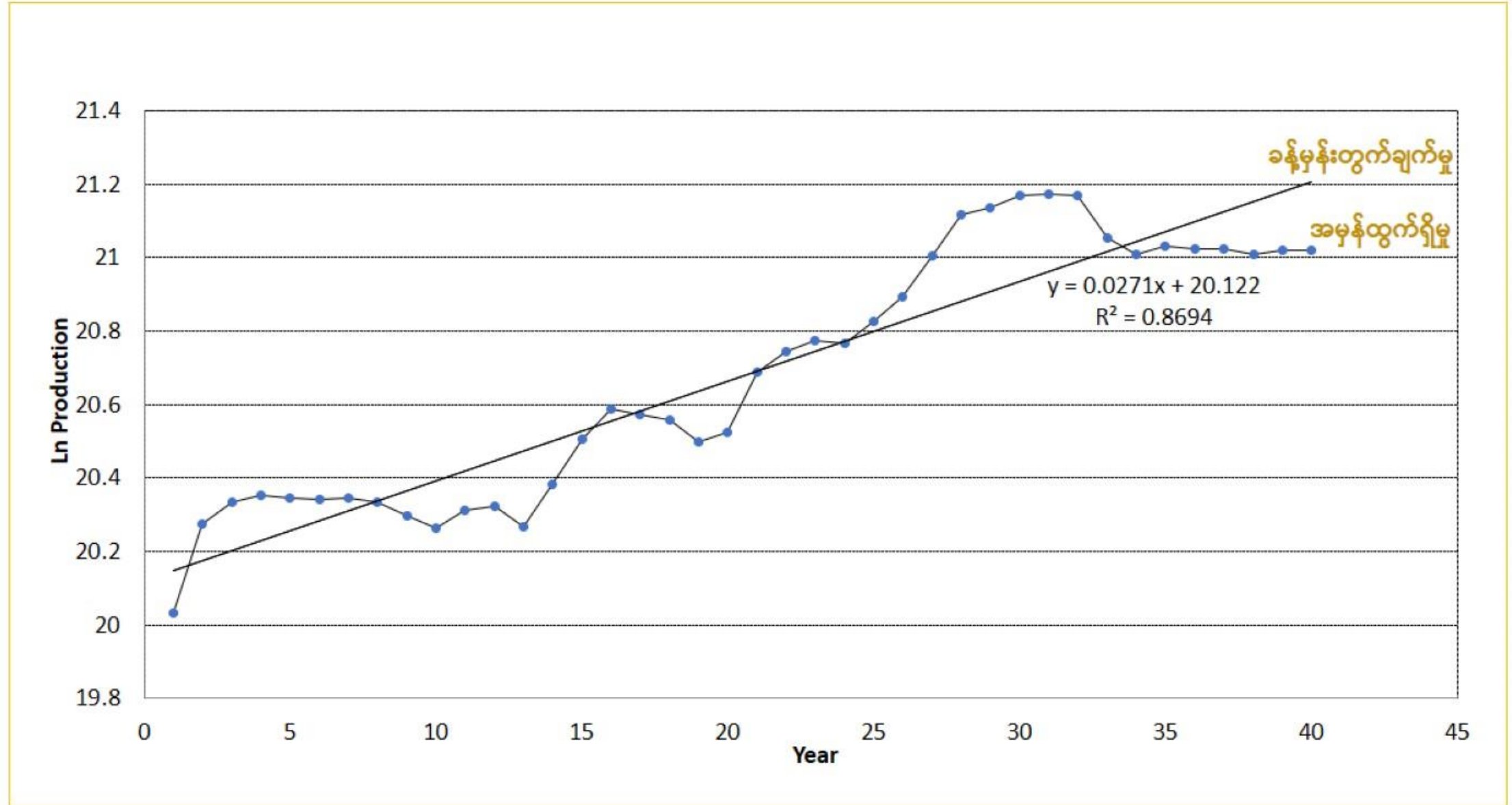
စပါးစိုက်ဧရိယာနှင့် ထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

Source: Myanmar Agriculture at a Glance, 2021

အနှစ် ၄၀ ပေါ် အခြေခံ၍ စပါးထွက်ရှိမှု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း

ဂေဟစနစ်အလိုက် စပါးစိုက်ပျိုးမှုဧရိယာနှင့် ပါဝင်မှု

ရေတော်မိုးတော်	ဆည်ရေသောက်	မိုးကောင်းသောက်	ရေကြီးကွင်း	ရေနက်ကွင်း	တောင်ယာ
					
၇၂၀၃၈၆၅ ဧက	၃၀၀၁၆၁၁ ဧက	၁၈၀၀၉၆၆ ဧက	၁၈၀၀၉၆၆ ဧက	၇၅၀၄၀၃ ဧက	၄၅၀၂၄၂ ဧက
၄၈ %	၂၀ %	၁၂ %	၁၂ %	၅ %	၃ %

Source: Department of Agriculture

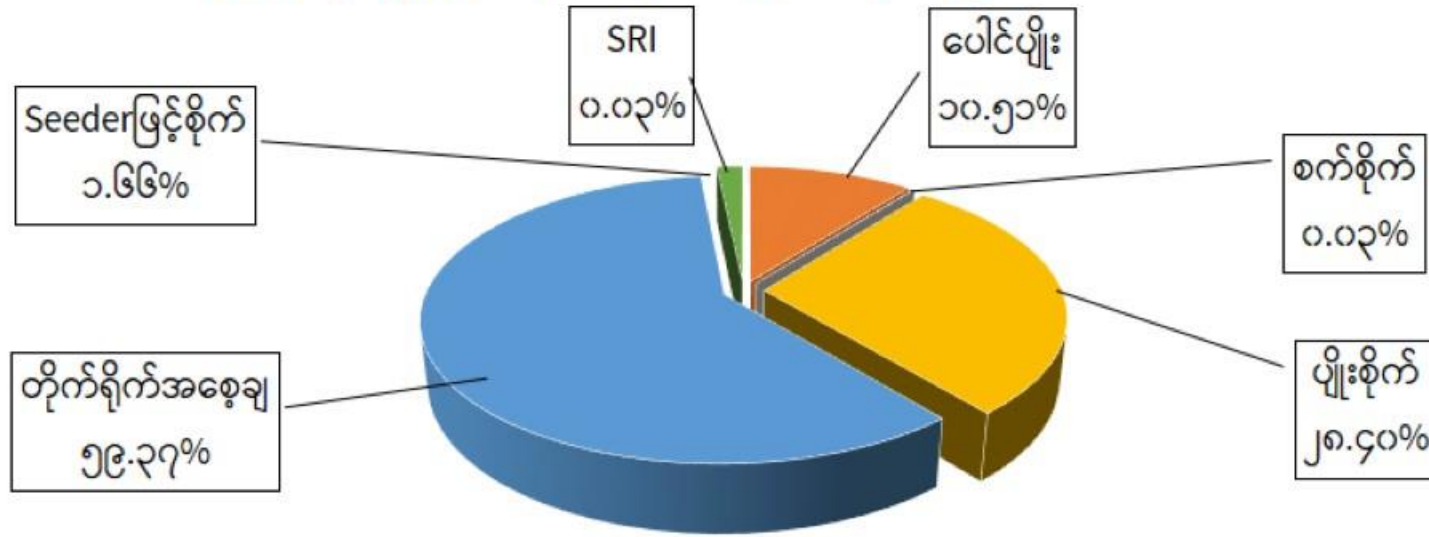

စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှုနှင့် စပါးမျိုးအလိုက် စိုက်ဧရိယာများ

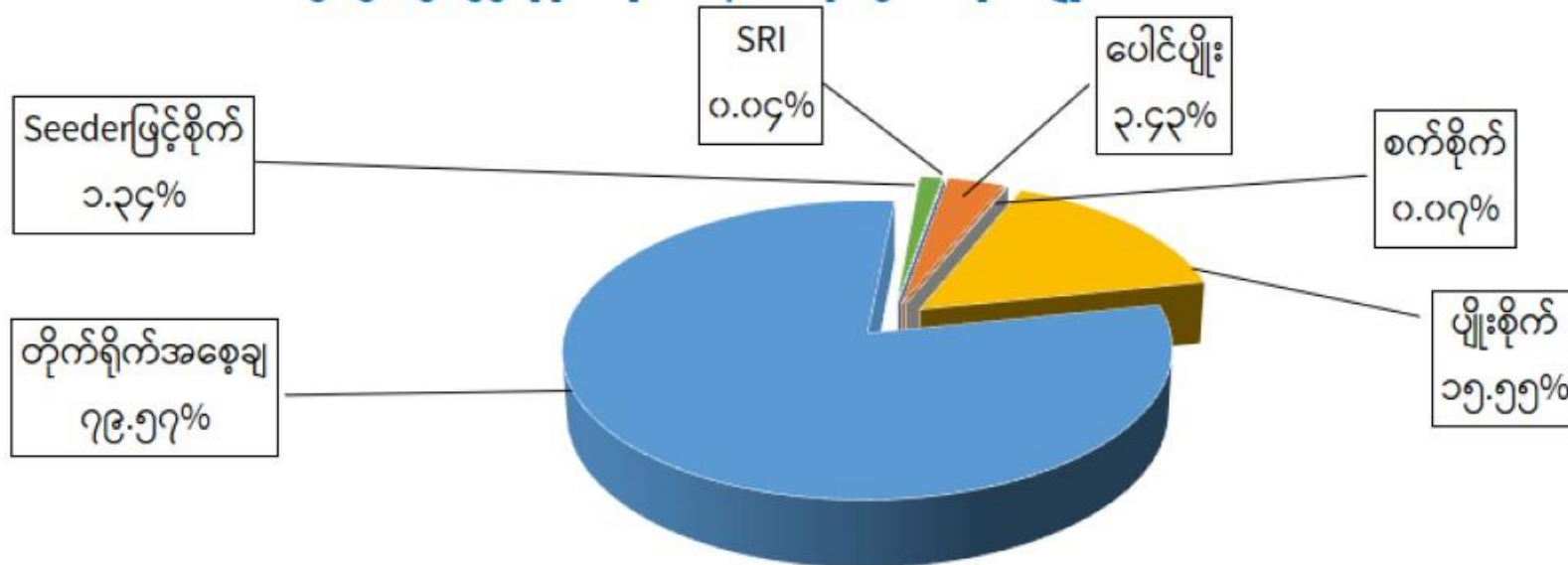
၂၀၂၁-၂၀၂၂	ရေရရှိမှုပေါ်မူတည်၍ စိုက်ဧရိယာ (%)		စပါးမျိုးအရေအတွက်	စပါးမျိုးပေါ်မူတည်၍ စိုက်ဧရိယာ (%)			
	သွင်းရေ	မိုးရေ		စပ်မျိုး	အထွက်ကောင်းမျိုး	အရည်အသွေးကောင်းမျိုး	ဒေသမျိုး
မိုးစပါး	၁၂.၅၃	၈၇.၄၇		၀.၃၀	၅၃.၇၈	၂၇.၃၀	၁၈.၆၂
နွေစပါး	၈၄.၂၃	၁၅.၇၇	၅၃	၁.၅၄	၉၃.၆၁	၂.၁၇	၂.၆၈

Source: Department of Agriculture

၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ စိုက်စနစ်အရ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးဧက

၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ စိုက်စနစ်အရ နွေစပါးစိုက်ပျိုးဧက

ပြည်တွင်းဆန်ဖူလုံမှုနှင့် သုံးစွဲပိုလျှံမှုအခြေအနေ

စဉ်	ခုနှစ်	စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ				စပါး အထွက် (တန်သန်း)	စားသုံးမှုအတွက် စပါး လိုအပ်ချက် (တန်သန်း)	မျိုးစပါး လိုအပ်ချက် (တန်သန်း)	အလေအလွင့် စပါး (တန်သန်း)	စပါးသုံးစွဲမှု (စားသုံးမှု+ မျိုး+ အလေအလွင့်) (တန်သန်း)	စပါး ဖူလုံမှု (%)	စပါး ပိုလျှံမှု (တန်သန်း)
		စိုက် (ဧကသန်း)	ရိတ် (ဧကသန်း)	အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက)	အထွက် (တင်းသန်း)							
၁	၂၀၁၁-၂၀၁၂	၁၈.၇၆၂	၁၈.၆၉၈	၇၄.၃၆	၁၃၉၀.၃၄၆	၂၈.၅၅၂	၁၄.၈၉၄	၀.၇၇၁	၁.၁၅၆	၁၆.၈၂	၁၆၉.၇၅	၁၁.၇၃
၂	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၁၇.၈၉၃	၁၇.၈၁၀	၇၄.၅၅	၁၃၂၇.၇၄၃	၂၇.၂၆၆	၁၂.၄၈၆	၀.၇၃၅	၁.၁၀၂	၁၄.၃၂၃	၁၉၀.၃၇	၁၂.၉၄
၃	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၁၇.၉၉၉	၁၇.၉၄၉	၇၅.၆၃	၁၃၅၇.၃၈၆	၂၇.၈၇၅	၁၂.၆၁၃	၀.၇၃၉	၁.၁၀၉	၁၄.၄၆၂	၁၉၂.၇၅	၁၃.၄၁
၄	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၁၇.၇၂၂	၁၇.၆၇၄	၇၆.၄၅	၁၃၅၁.၁၉၈	၂၇.၇၄၈	၁၂.၈၁၂	၀.၇၂၈	၁.၀၉၂	၁၄.၆၃၂	၁၈၉.၆၄	၁၃.၁၂
၅	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၁၇.၈၂၁	၁၇.၅၄၀	၇၇.၀၈	၁၃၅၁.၉၇၅	၂၇.၇၆၄	၁၂.၉၂၅	၀.၇၃၂	၁.၀၉၈	၁၄.၇၅၅	၁၈၈.၁၆	၁၃.၀၁
၆	၂၀၁၆-၂၀၁၇	၁၇.၆၉၆	၁၇.၄၅၃	၇၆.၀၅	၁၃၂၇.၂၃၁	၂၇.၂၅၆	၁၃.၀၄၀	၀.၇၂၇	၁.၀၉၀	၁၄.၈၅၇	၁၈၃.၄၅	၁၂.၄၀
၇	၂၀၁၇-၂၀၁၈	၁၇.၉၃၀	၁၇.၇၁၄	၇၆.၀၀	၁၃၄၆.၃၃၁	၂၇.၆၄၈	၁၃.၁၅၆	၀.၇၃၆	၁.၁၀၅	၁၄.၉၉၇	၁၈၄.၃၅	၁၂.၆၅
၈	၂၀၁၈-၂၀၁၉	၁၇.၈၆၁	၁၇.၆၆၆	၇၆.၀၀	၁၃၄၂.၇၁၅	၂၇.၅၇၄	၁၃.၂၇၃	၀.၇၃၄	၁.၁၀၀	၁၅.၁၀၇	၁၈၂.၅၂	၁၂.၄၇
၉	၂၀၁၉-၂၀၂၀	၁၇.၃၀၇	၁၇.၁၀၂	၇၄.၈၀	၁၂၇၉.၂၂၇	၂၆.၂၇၀	၁၃.၅၅၄	၀.၇၁၁	၁.၀၆၆	၁၅.၃၃၁	၁၇၁.၃၆	၁၀.၉၄
၁၀	၂၀၂၀-၂၀၂၁	၁၇.၂၀၃	၁၆.၈၇၇	၇၄.၉၇	၁၂၆၅.၂၄၅	၂၅.၉၈၃	၁၂.၉၂၅	၀.၇၀၇	၁.၀၆၀	၁၄.၆၉၂	၁၇၆.၈၅	၁၁.၂၉

(က)လူဦးရေကို Myanmar Agriculture at a Glance (DOP)မှ ရယူတွက်ချက်ထားပါသည်။

(ခ)မျိုးစပါးတစ်ဧက(၂)တင်းနှုန်း

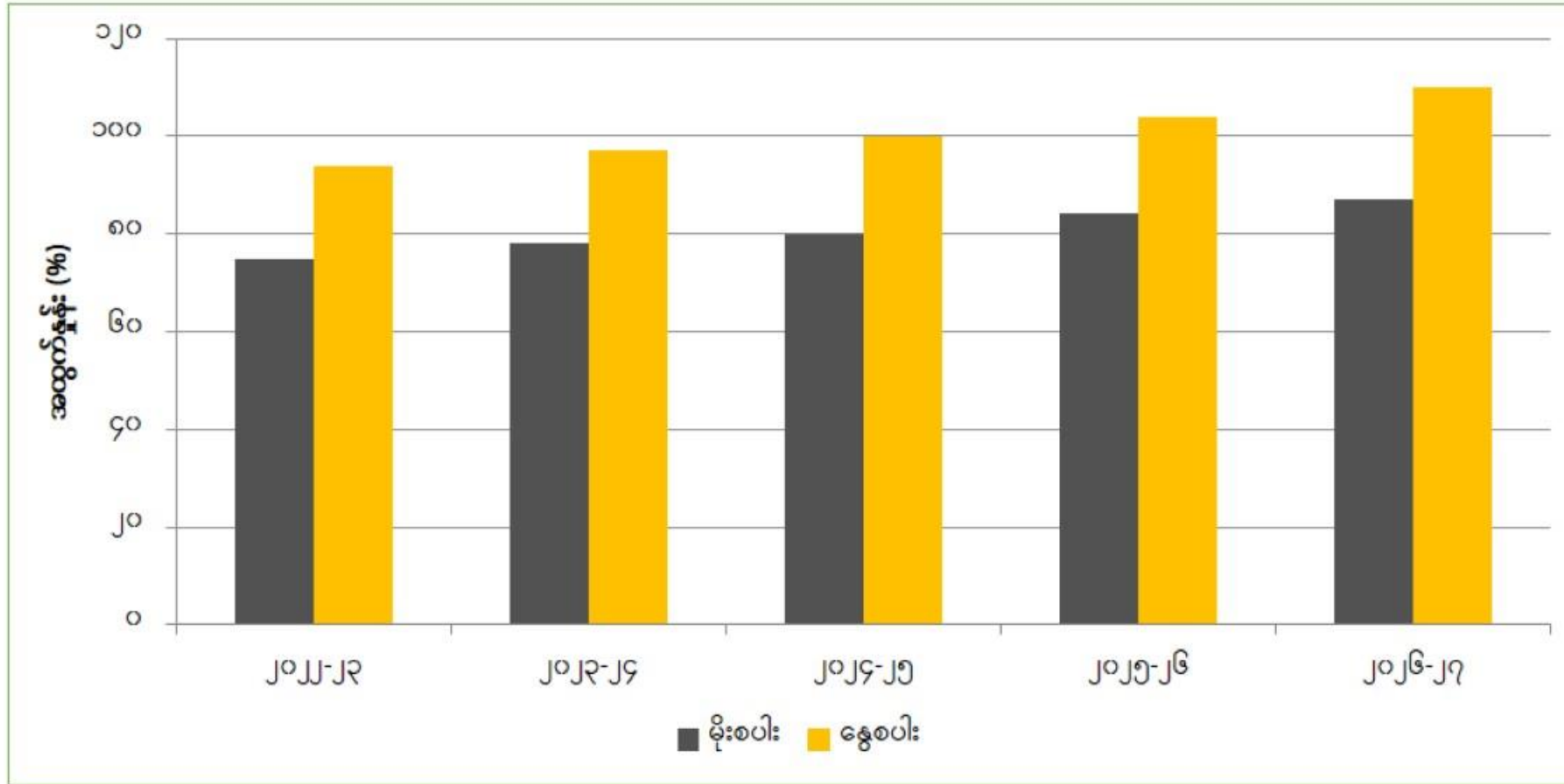
(ဂ)စပါးအလေအလွင့် တစ်ဧက(၃)တင်းနှုန်း

(ဃ)စားသုံးမှုကို လူတစ်ဦးတစ်နှစ်လျှင် (၁၅၅)ကီလိုဂရမ်/၁၂ တင်း နှုန်း

(င)စပါးတန် (၁၀၀)လျှင်ဆန်(၆၃.၁၂)တန်/စပါးတင်း ၁၀၀ လျှင်ဆန် ၃၈.၇၁)တင်း)နှုန်း

၅ နှစ် အမျိုးသားစီမံကိန်းအရ လျာထား စပါးအထွက်နှုန်းများ

Source: ၅ နှစ် အမျိုးသားစီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်

သီးနှံအမည်	ယခင်ပန်းတိုင်အထွက်နှုန်း	ပြောင်းလဲလျာထားသင့်သည့် ပန်းတိုင်အထွက်နှုန်း
စပါး (တင်း/ဧက)	၁၀၀	၁၀၀ (မိုး) ၁၁၀ (နွေ)

မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာ (MRSDS)၏ ရည်မှန်းချက်များ

- ❖ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အသွင်ကူးပြောင်းခြင်း၊ ပြောင်းလဲနိုင်သည့်အင်အား၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်ခြင်းနှင့် ဆန်စပါးကဏ္ဍသည် နိုင်ငံတကာနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေး အရ အကျိုးရလဒ်များကိုရရှိပြီး တောင်သူလယ်သမားများနှင့် စားသုံးသူများ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ပံ့ပိုးပေးရန်
- ❖ ပြည်သူလူထုအားလုံး စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစွာ ရရှိရန်နှင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူ အိမ်ထောင်စုများသည် စပါးနှင့် စပါးအခြေပြု လယ်ယာလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသောဝင်ငွေများ သုံးဆ တိုးရန်အတွက်နှင့် မြို့ပြတွင်နေထိုင်သူများနည်းတူ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသည့် နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းများ ရရှိခံစားရန်
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ရန်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးအတွက် ဆန်စပါးအထွက်နှုန်းကိုမြှင့်တင်ရန်

မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာ (MRSDS)

၂၀၃၀-၃၁ ခုနှစ်တွင် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆန်ပိုလျှံမှု (MRSDS ခန့်မှန်း)

ခုနှစ်	စိုက်ဧရိယာ* (ဟက်တာ သန်းပေါင်း)	တစ်ဟက်တာ အထွက်နှုန်း* (မက်ထရစ်တန်)	စပါးထုတ်လုပ်မှု (မက်ထရစ်တန် သန်းပေါင်း)	လူဦးရေ (သန်း)	ဆန်စားသုံးမှု (မက်ထရစ် တန် သန်းပေါင်း)	မျိုးစေ့နှင့် ဆန်ဆုံးရှုံးမှု (မက်ထရစ်တန် သန်းပေါင်း)	ဆန် ပိုလျှံမှု (မက်ထရစ်တန် သန်းပေါင်း)
၂၀၁၂-၁၃	၇.၂၄	၃.၈၄	၂၇.၇၀ (၁၆.၆၂)**	၅၀.၉၂	၈.၉၁	၁.၁၁	၆.၅၉
၂၀၂၀-၂၁	၇.၅၉	၃.၉၀	၂၉.၆၀ (၁၇.၇၈)**	၅၅.၀၃	၉.၄၁	၁.၁၅	၇.၂၂
၂၀၃၀-၃၁	၇.၇၀	၄.၂၀	၃၂.၃၄ (၁၉.၄၀)**	၆၀.၆၇	၁၀.၁၃	၁.၁၅	၈.၁၂

Source: Myanmar Rice Sector Development Strategy, 2015

* လေ့လာမှုများအရ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် စပါးစိုက်ဧရိယာမှာ ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမှာ နည်းပါးပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်၍ ကျဆင်းနိုင်သည်။

** ဆန်ချော

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စပါးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာ၏ အရေးကြီးသည့်သော့ချက် ၁၀ ချက်

- (၁) ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား ရေရှည်တိုးတက်ခြင်း
- (၂) စက်မှုလယ်ယာကူးပြောင်းခြင်း
- (၃) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း
- (၄) သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိရောက်စွာနှင့် ရေရှည်တည်တံ့အောင် စီမံခန့်ခွဲခြင်း
- (၅) ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် ဆုံးရှုံးမှုများကို လျော့ချခြင်း
- (၆) ချေးငွေရရှိနိုင်မှုကို တိုးမြှင့်ခြင်း
- (၇) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း
- (၈) စိုက်ပျိုးရေးတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ခြင်း
- (၉) ဆန်စပါးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု
- (၁၀) ဆန်စပါးသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်ခြင်း

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ကျင့်သုံးခြင်း

- ❖ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးဧရိယာတိုးချဲ့ရန်မှာ အခက်အခဲ၊ အကန့်အသတ် များစွာရှိနေသဖြင့် တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်ရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ စပါးတစ်ဧက အထွက်နှုန်း သိသိသာသာ တိုးတက်စေနိုင်မည့် သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ် (၁၄)ချက်နှင့်အညီ လိုက်နာ ကျင့်သုံးစေလျက် မိုးစပါး တစ်ဧကအထွက်နှုန်း တင်း(၁၀၀) ကျော်နှင့် နွေစပါးအထွက်နှုန်း တစ်ဧက တင်း(၁၂၀)ကျော် ရရှိရေးအတွက် စီမံချက်များရေးဆွဲ၍ စံပြုကွက်များ စိုက်ပျိုးပြသ၍ တောင်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးရေး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။
- ❖ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း RS-CS မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးစေ့ထုတ် မိုးစပါး စိုက်ဧက (၆၀၀၀၀) ကျော်ရှိပြီး အထွက်တင်း (၅.၁) သန်းကျော်၊ နွေစပါး စိုက်ဧက (၇၀၀၀) ကျော်ရှိပြီး အထွက်တင်း (၀.၇) သန်းကျော် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၂-၂၃ ခုနှစ် အတွက် မိုးစပါး စိုက်ဧက (၆၀၀၀၀) ကျော် စိုက်ပျိုးထားရှိပါသည်။ မျိုးစေ့ထုတ်တောင်သူနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်အနေဖြင့် မျိုးသန့်မျိုးစေ့ ၄၆၀၃၂ ဧက စိုက်ပျိုးရန်လျာထားခဲ့ရာ ၁၆၆၃၅ ဧက စိုက်ပျိုးပြီး ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် မိုးစပါးအတွက် တစ်ကွင်းတစ်ဆက်တည်း ဧက(၁၀၀) တင်း(၁၀၀) ထွက်ရှိရေး စံပြုကွက်များကို တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် (၁၁)ခုရှိ မြို့နယ်ပေါင်း (၁၁)မြို့နယ်တွင် စိုက်ပျိုးပြသခဲ့ပြီး နွေစပါးတွင်လည်း တင်း(၁၂၀)နှင့် အထက် ထွက်ရှိရေး အကွက်ကျယ်စံပြုကွက်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ၊ ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင်လည်း တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၂။ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ရေးအတွက်
အကျိုးတူလယ်ယာစနစ် နွေစပါး ဧက(၈.၅)သိန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း

နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး စသည့် ဒေသ(၇)ခုတွင်
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် လျာထား၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

- ❖ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအတွက် ထွက်ရှိသည့် သီးနှံများ၏ ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်သေချာခြင်း
- ❖ သွင်းအားစု ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ထည့်သွင်း အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အထွက်နှုန်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိခြင်း
- ❖ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိခြင်း
- ❖ ဝယ်ယူသူများအတွက် အရည်အသွေးတူ သီးနှံများကို တစ်နေရာ တည်းတွင် ဝယ်ယူရရှိခြင်း

၃။ ကြိတ်ခွဲခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ၌ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အားပေးခြင်း

- ❖ စပါးမှထွက်ရှိလာသော ဘေးထွက်ပစ္စည်းများမှ ဖွဲ့နုဆီထုတ်လုပ်ခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်း၊
စပါးခွံမှ လောင်စာတောင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆန်မှုန့်/ ကောက်ညှင်းမှုန့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊
- ❖ ဆန်ခေါက်ဆွဲ/ဆန်ကြာဇံ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ တရိစ္ဆာန်အစာစပ်လုပ်ငန်းများတည်ထောင်ခြင်း

၄။ ဆန်စပါးသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်ခြင်း

- ❖ အရည်အသွေးကောင်း အထွက်ကောင်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း
- ❖ ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သည့် စပါးမျိုးများ ထုတ်လုပ်ခြင်း
- ❖ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် နည်းပညာဆိုင်ရာ သုတေသနဆောင်ရွက်ခြင်း
- ❖ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်နှင့် စပါးအခြေခံ သီးနှံပုံစံဆိုင်ရာ သုတေသနများ ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ❖ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ခြင်းသုတေသနဆိုင်ရာများ ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ❖ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သုတေသနများဆောင်ရွက်ခြင်း

၅။ မူဝါဒ

- ❖ ဆန်စပါး ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်နှင့် တန်ဖိုးကွင်းဆက် လုပ်ငန်းစဉ်များ တည်ငြိမ်စေရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ်ခြင်း
(ဥပမာ - ရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ သီးနှံအာမခံစနစ် ကျင့်သုံးခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ ဖယ်ရှားခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အားပေးခြင်း၊ သိုလှောင်စဉ် ချေးငွေရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း)

ကျေးဇူးတင်ပါသည်